

GROENLINKS

UDEN-LANDERD

EEN GROENE GEZONDE TOEKOMST

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2022-2026**

ALGEMEEN

Naam

GroenLinks vindt de herindeling van de gemeente Uden en Landerd een goede zaak. De naam Maashorst voor de nieuwe gemeente vindt GroenLinks niet gelukkig gekozen. De naam roept weerstand op in de regio en is al de naam van een bijzonder natuurgebied. GroenLinks streeft naar goede samenwerking in de regio. Vraagstukken in de regio Noordoost-Brabant vragen om samenwerking van de gemeenten in Noordoost-Brabant. Als er een beter alternatief naar voren komt voor de naam van de nieuwe gemeente dan wil GroenLinks de naam Maashorst als naam voor de gemeente loslaten.

- GroenLinks streeft naar goede samenwerking in de regio.

Bestuurskracht

Het uitgangspunt voor GroenLinks bij een herindeling van gemeenten is dat de oriëntatie van de inwoners van de dorpen leidend is voor de nieuwe indeling. De evaluatie over twee jaar van de nieuwe gemeente moet een open en eerlijk proces zijn.

- GroenLinks wil in deze evaluatie kijken of de nieuwe gemeente bijdraagt aan de versterking van de bestuurskracht in de regio Noordoost-Brabant.

Dorp, wijk en buurtschap

Voor de burger is zijn stad, dorp, wijk en buurtschap belangrijker dan zijn gemeente. Het voorzieningenniveau, het leefklimaat en de sociale contacten in je eigen directe woonomgeving bepalen voor een groot deel je levensgeluk. De gemeente is en blijft voor de meeste inwoners een 'ver van mijn bed show'.

- Daarom geldt voor GroenLinks dat bij alle onderwerpen die een gemeente oppakt, dit samen gebeurt met inwoners in de dorpen en de wijken.

De gemeente is er voor de inwoners

GroenLinks heeft veel ideeën maar we zijn eerlijk: we kennen niet al uw ideeën en behoeften. Daarom staan we te allen tijde klaar voor uw ideeën en vragen. Samen met de inwoners kijken we naar de kansen en mogelijkheden om ideeën in te vullen.

- GroenLinks is ervan overtuigd dat we samen met de inwoners tot de beste ideeën komen voor het oplossen van vraagstukken. GroenLinks doet het samen met de inwoners.

Kernwapens

Massavernietigingswapens horen er niet te zijn. Tegen wapens die tot doel hebben de mensheid en de aarde te vernietigen zal GroenLinks blijven strijden totdat ze de wereld uit zijn.

- GroenLinks streeft naar een kernwapenvrije gemeente.

GroenLinks

GroenLinks is lokaal, provinciaal, landelijk en in Europa actief. In dit GroenLinks-netwerk kunnen we snel schakelen. Problemen die we niet kunnen oplossen binnen de gemeente maar op een hoger niveau actie vragen leggen we op de plek waar het thuishoort.

- GroenLinks wijst niet door maar pakt door.

INHOUD

ALGEMEEN		2
HUISVESTING		4
	Grondrecht Creatief Leefbaar Energie neutraal Sociaal Tijdelijke woningen Omvorming Hoogte Alternatieven Zorgvuldig ruimtegebruik	
SOCIALE LEEFOMGEVING EN ZORG		6
	Topprioriteit gezondheid Iedereen doet mee Dichtbij huis Wijkcoördinatoren Brede blik Regeldruk Voorkomen is beter dan genezen	
KLIMAAT EN DUURZAAMHEID		8
	Toekomst Wijkgesprekken Groene Banen Besparing Combineren Kringloop Woningen Gemeente	
GROEN EN LEEFOMGEVING		10
	Groene leefomgeving Langzaam verkeer Water en droogte Natuurnetwerk Grote grazers Landschap Chemische bestrijdingsmiddelen Landbouw Beperken overlast Boa's Sport, cultuur en ontspanning Jongeren	

HUISVESTING

*In dit document verstaan we onder inwoners: inwoners, ondernemers, agrariërs, enz.

Grondrecht

Een dak boven je hoofd is een grondrecht. Maar we zitten midden in een wooncrisis waar dat grondrecht lang niet voor iedereen vanzelfsprekend is. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn enorm, waardoor starters en mensen met lage inkomens nauwelijks aan een woning kunnen komen. Huurwoningen in de vrije sector zijn voor veel mensen onbetaalbaar. De enorme stijging van de huizenprijzen zorgt ervoor dat veel gezinnen kansloos zijn op de 'woningmarkt'. Het aantal dakloze mensen is in tien jaar tijd verdubbeld. En in het hele land is een tekort aan woningen voor ouderen die niet meer volledig zelfstandig kunnen of willen wonen maar nog niet in aanmerking komen voor een verzorgingshuis. Tot 2030 bouwen we 1.000 sociale huurwoningen en 1.000 betaalbare koop- en huurwoningen voor starters en doorstromers, op een totale bouwopgave van 2475 nieuwe woningen.

- Het is duidelijk: GroenLinks gaat veel meer woningen bouwen.
- De woningeigenaar dient zelf in zijn huis te wonen.

Creatief

Maar meer bouwen alleen is niet voldoende. Het gaat ook om betaalbaar bouwen, voor die mensen voor wie de tekorten het grootst zijn. GroenLinks stuurt daarom actief aan op de bouw van sociale huur- en koopwoningen voor starters en eenpersoonshuishoudens. Daarnaast is er nu in veel gemeenten een mismatch tussen vraag en aanbod: veel mensen wonen te klein of juist te groot. Daarom gaan we de huidige voorraad woningen veel creatiever en slimmer benutten, bijvoorbeeld via het splitsen van woningen en het aantrekkelijker maken van doorstroming. Ook leggen we de rode loper uit voor iedereen met alternatieve woonidealen en creatieve oplossingen voor het tekort aan woningen, zoals coöperaties. Wonen mag daarnaast niet langer een bron zijn van ongelijkheid en het splitsen van bevolkingsgroepen, maar moet juist bijdragen aan ontmoeting, begrip voor de ander en een meer rechtvaardige, solidaire samenleving.

- GroenLinks bouwt daarom mooie en gemengde wijken.

Leefbaar

Wijken moeten prettig leefbaar, veilig en goed bereikbaar zijn, met voldoende groen, speelruimte en voorzieningen. Wonen mag niemand uitsluiten en uitbuiten, dit is uit en boze. Iedereen moet in elke wijk of buurt veilig en prettig kunnen wonen.

- GroenLinks is tegen discriminatie bij het toewijzen van woningen.

Energieneutraal

Tot slot speelt wonen een belangrijke rol in de transitie naar een duurzame samenleving. Dat betekent dat het oplossen van het woningtekort niet zorgt voor hogere CO2-uitstoot en niet ten koste gaat van onze schaarse natuur. De ruimte daarvoor zoeken we eerst binnen de huidige bebouwde omgeving. Hierdoor sparen we de groene ruimte en biodiversiteit, geven we de bestaande bebouwde omgeving een 'boost' en dragen we bij aan gezonde mobiliteit zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.

- Slim bouwen doen we natuurlijk energieneutraal en zoveel mogelijk circulair en klimaat adaptief.

Sociaal

Bij alle grootschalige nieuwbouwprojecten moet minstens 40% sociale huurwoningen gerealiseerd worden, en minstens 40% woningen in het middensegment (huur tot €1000 of koop tot €275.000).

- GroenLinks zorgt voor prettige, gemengde wijken zonder scheiding van bevolkingsgroepen.

Tijdelijke woningen

In nieuwe wijken realiseren we versneld huisvesting voor nieuwe bewoners door al ruim voor alle plannen rond zijn tijdelijke woningen te plaatsen. Deze bewoners krijgen dan ook inspraak in het planningsproces en zullen uiteindelijk binnen hun wijk verhuizen naar permanente woningen die bij hun behoeften passen. De tijdelijke woningen die zij achterlaten kunnen een nieuwe lichter nieuwe bewoners tijdelijk huisvesten op weg naar permanente woningen in de wijk, of als de wijk bijna compleet is verplaatst worden naar een volgende nieuwe wijk.

- Een creatieve oplossing voor een nijpend probleem.

Omvorming

Vastgoed van de voormalige gemeente Landerd zoals het gemeentehuis in Zeeland en de gemeentewerf in Schaijk zullen omgezet worden tot woningbouw, dan wel door volledige nieuwbouw, dan wel door herinrichting, zover dit met behoud van architectuurhistorische waarde passend is. Voor het Schaijkse raadhuis en het oudere deel van het gemeentehuis, dat in Bossche School opgetrokken is, zal de prioriteit gaan naar een maatschappelijke functie.

- Zo wordt de architectuurhistorische waarde voor de gemeenschap behouden.

Hoogte

Om het dorpse karakter te kunnen behouden met wonen dicht bij de lokale voorzieningen én dicht bij de natuur, zullen we de ruimte optimaal moeten benutten. Dit betekent dat we iets meer de hoogte in moeten met onze nieuwbouw.

- Buiten het centrum van Uden hanteren we als richtlijn 3 volwaardige bouwlagen, voor zover dit past met omliggende bebouwing.

Alternatieven

We steunen het initiatief Peel Natuurdorpen om in de Graspeel en bij Odiliapeel met lokale boeren kleine woningen te realiseren te midden van nieuwe biodiverse en natuurinclusieve landschapslandbouw. We stimuleren het omvormen van leegstaande bedrijfs- en kantoorpanden tot woningen. We maken het voor ouderen aantrekkelijker om door te stromen naar een beter passende woning in de eigen buurt.

- GroenLinks bevordert nieuwe, alternatieve woonvormen.

Zorgvuldig ruimtegebruik

We bouwen zo veel mogelijk binnen de grenzen van de huidige dorpen. Vóór een uitbreiding van een kern overwogen wordt moet eerst onderzocht worden of binnen die kern gelegenheid bestaat voor inbreiding door herstructurering van bestaande wijken. Uitbreidingen waarvoor al plannen bekendgemaakt zijn bij voorgaande gemeenteraden zullen nog tot uitvoering gebracht worden, met aandacht voor aansluiting op bestaande bebouwing. Rondom de Maashorst definiëren we een begrenzing voor uitbreiding vanuit Schaijk, Zeeland en met name Uden.

- Zo beschermen we zoveel mogelijk het landschappelijke gezicht rond de dorpen.

SOCIALE LEEFOMGEVING EN ZORG

Topprioriteit gezondheid

GroenLinks geeft gezondheid topprioriteit en werkt aan een gemeente waarin iedere inwoner de zorg krijgt die nodig is. Hierbij staat GroenLinks voor samenwerking, vertrouwen en solidariteit. Wij willen kleinschalige verzorgingssteden en -dorpen. Een plek waar mensen zich thuis voelen en zich betrokken voelen bij elkaar. Niet geld, instituties en organisaties staan centraal, maar de mensen zelf. We investeren in preventie in de breedste zin van het woord. Omdat wij geloven dat voorkomen beter is dan genezen. Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Zorg, welzijn, wonen en een gezonde, groene leefomgeving gaan hand in hand. Je wilt gezond zijn én je gezond voelen.

- GroenLinks is vóór controle over je eigen leven. Meedoen in de maatschappij is daar een cruciale voorwaarde voor.

Iedereen doet mee

GroenLinks maakt het mogelijk dat ieder kind minimaal kan deelnemen in een sportvereniging. In samenwerking met de scholen zoekt de gemeente de gezinnen op waar het niet vanzelfsprekend is dat de kinderen lid zijn van een sportvereniging. Schoolzwemmen op de basisscholen komt weer terug. Te vaak verdrinken mensen omdat ze niet kunnen zwemmen. De gemeente regelt samen met de basisscholen het schoolzwemmen.

Dichtbij huis

De gemeente kan geen mentale of fysieke beperkingen wegnemen of ziektes genezen. Maar de gemeente kan wél hulp en adequate zorg bieden, zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen, sporten en bewegen. GroenLinks wil sociale cohesie in wijken en buurten versterken door een ruim aanbod aan collectieve voorzieningen.

- GroenLinks zet zich in voor inclusieve zorg, dichtbij huis, gebaseerd op vertrouwen. De gemeente levert ondersteuning en diensten zodat de professionals hun werk optimaal kunnen uitvoeren.

Wijkcoördinatoren

Aan elke multifunctionele accommodatie (MFA) is een wijkcoördinator gekoppeld. Alle mensen kunnen op de spreekuren met al hun hulpvragen bij deze persoon terecht. De wijkcoördinatoren gaan actief in de wijken op zoek naar mensen die hulp kunnen gebruiken. De opdracht voor de wijkcoördinatoren is te zorgen dat de beschikbare subsidies voor ondersteuning van hulpbehoevenden op de goede plekken terecht komt.

- GroenLinks wil dat aan het einde van een jaar deze budgetten besteed zijn.

Brede blik

Met GroenLinks in het gemeentebestuur werken de portefeuilles jeugd, zorg, participatie en wonen intensief samen. Een goede gezondheid begint bij een gezonde, sociale leefomgeving, werk en inkomen, een veilige plek om te wonen en zorg en ondersteuning voor wie dat nodig heeft. Het thema zorg is daarom onlosmakelijk verbonden met andere beleidsterreinen. In de praktijk wordt er nog te vaak langs elkaar heen gewerkt of beleid gevoerd binnen gemeenten en/of door het Rijk, dat botst met elkaar. GroenLinks kijkt daarom met een brede blik naar een dorp en beziet wat er nodig is om het welzijn en de gezondheid van mensen te verbeteren.

- GroenLinks wil de sociale uitdagingen binnen gemeenten in samenhang oplossen. Zo werken wij aan een veilige basis voor iedereen.

Regeldruk

Veel politieke partijen onderschrijven het belang van meer en betere samenwerking tussen verschillende beleidsvelden. Als een van de weinige partijen kan GroenLinks laten zien dat zij het lef en de durf heeft bureaucratie overboord te gooien en een bijpassende vorm van financiering en verantwoording te ontwikkelen, waarbij de kwaliteit van de zorg voorop staat, in plaats van controle en regeldruk.

- GroenLinks onderscheidt zich door radicaal in te zetten op deze complexe maar noodzakelijk samenwerking.

Voorkomen is beter dan genezen

Een goede gezondheid begint bij gezond leven en daarmee het voorkomen dat je zorg nodig hebt. Echte gezondheidswinst boeken we daarom buiten het terrein van de gezondheidszorg. Bijvoorbeeld met een zinvolle dagbesteding, een groene leefomgeving, schone lucht, gezond eten en sociale cohesie in de wijk. Daarom werken wij in onze dorpen en steden aan voldoende collectieve voorzieningen, cultuur, sport en een aanpak tegen eenzaamheid.

- GroenLinks zet zich in tegen (sociale) ongelijkheid en gezondheidsachterstanden, door ook extra aandacht voor taalachterstanden, digitale vaardigheden en laaggeletterdheid te hebben.

KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Toekomst

GroenLinks voelt zich verplicht de nieuwe gemeente klimaatbestendiger en duurzamer achter te laten dan de huidige staat. We investeren nu om de kosten in de toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen te beperken.

- Met GroenLinks sluit de nieuwe gemeente zich aan bij Gemeenten4GlobalGoals om actief samen op weg te gaan naar een duurzame wereld.

Wijkgesprekken

We organiseren wijkgesprekken waarin bewoners kunnen aangeven hoe we hun buurt kunnen verbeteren. Samen kijken we hoe de energietransitie hierin past. We willen graag samenwerken met 'Uden naar de Toekomst' om een goede website met informatie over de energietransitie in te richten, ook gebruikmakend van energiecoaches.

- We willen zo snel mogelijk een actieplan om energiearmoede tegen te gaan en gaan samen met de inwoners op zoek naar de beste oplossingen voor een klimaatbestendige toekomst.

Groene banen

We scholen mensen (om) en helpen hen aan 'groene banen' (zoals installateurs van warmtepompen en zonnepanelen, elektrotechnici of fijnslopers (mensen die gebouwen slopen en daarbij zorgen dat zoveel mogelijk materiaal hergebruikt kan worden)). Dit doen we samen met ondernemers, onderzoeksinstituten, opleidingen en inzet van een maatwerk leeromgeving. We maken verbinding om mensen op te leiden voor de duurzame energietechnologiesector.

- GroenLinks gaat voor nieuwe én groene kansen op de arbeidsmarkt.

Besparing

Inwoners met een kleine beurs worden koplopers in energiebesparing. Van energiecoaches krijgen zij gratis advies en hulpmiddelen. Deze coach adviseert over concrete maatregelen om energie te besparen (tochtstrips, waterbesparende douche-en kraankop, ledverlichting, stand-by-killer, radiatorfolie en -ventilator). Er wordt samenwerking gezocht met de wijkteams en teams/ambtenaren die met de leefomgeving te maken hebben.

- Door mensen zonder baan tot energiecoach op te leiden vangen we drie vliegen in één klap: mensen verbruiken minder energie, de energierekening gaat omlaag én de werkloosheid loopt terug.

Combineren

We experimenteren met innovatieve manieren om zonne-energie op te wekken: zonnepanelen op carports, gevels, bushokjes, hekwerken, geluidswanden en lantaarnpalen. Lantaarnpalen in de wijken zijn in 2030 laadpalen voor de elektrische auto's. Een parkeerterrein wekt de energie op om de elektrische geparkeerde auto's direct met de ter plekke opgewekte energie op te laden. Solar Highway, energiemuren, we stimuleren de innovatie bij de alternatieve energie optimaal.

We creëren 'energietuinen' waar zonneweides worden gecombineerd met rijke natuur die bijdraagt aan een toename van biodiversiteit.

- GroenLinks heeft aandacht voor een zorgvuldige, optimale, natuurlijke en maatschappelijke inpassing van wind- en zonneprojecten.

Kringloop

GroenLinks wil meer afvalscheiding, duurzame logistiek en maatregelen om energievervalsing (terrasverwarming, open winkelpuien) tegen te gaan. We bouwen circulair, waarbij kringlopen zich sluiten en afval een grondstof is. Dit wordt een vast criterium bij gronduitgifte, aanbestedingen en vergunningen.

- Binnen de toekomstige omgevingswet stellen we scherpe eisen aan de milieuprestaties van nieuwbouw.

Woningen

AREA is al goed op weg en aan de slag met zuinige energielabels, energieneutrale woningen en zonnepanelen. We blijven het gesprek voeren en duidelijke prestatieafspraken maken met AREA en MOOILAND.

- Vooral bij nieuwbouw willen we dat er gebruik wordt gemaakt van lage-en middentemperatuur warmtenetten met behulp van geothermie, aquathermie, lucht- en bodemwarmte of groene stroom.

Gemeente

Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie. We gebruiken groene stroom en leggen - waar mogelijk - zonnepanelen en groendaken op al onze daken en op maatschappelijk vastgoed (scholen, sportvoorzieningen etc.). Ook zetten we ons actief in voor verduurzaming in de keten (leveranciers, onderaannemers etc.). Om ervoor te zorgen dat deze beloften niet vrijblijvend zijn laten we ons hiervoor certificeren met het hoogste certificaat. Niet de laagste prijs, maar de hoogste circulariteit is doorslaggevend. Het economisme voorbij, wie durft? Tegelijkertijd is circulair inkopen op de langere termijn juist economisch voordelig. Materialen gaan ten slotte langer mee en behouden hun waarde. Dit voelen óók de inwoners op een positieve manier in hun portemonnee! En dan hebben we het nog niet eens over de maatschappelijke kosten van niet-circulaire producten en materialen.

- GroenLinks gaat daarom vóór verduurzaming, kwaliteit en maximale CO2-reductie binnen onze eigen organisatie.

GROEN EN LEEFOMGEVING

Groene Leefomgeving

Een groene leefomgeving is voor GroenLinks een belangrijk onderwerp. Uitgangspunt is dat in en rond alle dorpen de inwoners te voet en op de fiets op pad kunnen gaan voor een groen-ommetje en een ontmoeting. De omgeving daagt de inwoners uit voor gezonde beweging. GroenLinks zet stevig in op groene verkoelende plekken in de dorpen, om hittestress tegen te gaan, die we samen met de bewoners inrichten als ontmoetingsplekken. GroenLinks voegt op vele plekken in de dorpen bankjes, zitjes, sport- en speeltoestellen toe.

- GroenLinks staat voor een inclusieve maatschappij. Bij de inrichting van de openbare ruimte houdt de gemeente altijd rekening met de toegankelijkheid voor iedereen.

Langzaam verkeer

De auto doet een stap terug in de bewoonde omgeving. Gemotoriseerd verkeer is ondergeschikt aan langzaam verkeer waar ze gezamenlijk de rijbaan gebruiken. Eigen autobezit daalt door het bevorderen van het gebruik van elektrische deelauto's. Voet- en fietspaden zorgen voor veilig wandelen en fietsen. Fietspaden worden breder daar waar het nodig is voor de veiligheid. Fiets- en wandelpaden in de dorpen krijgen dynamische verlichting. Alle zebrapaden worden verlicht.

De snelheid van het autoverkeer neemt af door diverse maatregelen. In de bebouwde kom gaat de snelheid voor gemotoriseerd verkeer terug naar 30 km per uur. In het landelijke gebied overal naar 60 km per uur of lager indien dat nodig is voor de veiligheid van fietsers en wandelaars. We maken in de gemeente meer carpoolplekken in overleg met de inwoners die carpoolen. Onder de markt in Uden, die autovrij wordt, komt een fietsparkeerkelder.

- GroenLinks stimuleert gebruik van alternatief vervoer boven regulier autogebruik ten behoeve van een veilige en gezonde verkeersomgeving.
- Het voltooien van het netwerk van snelfietsroutes is prioriteit.

Water en droogte

Hoosbuien komen steeds vaker voor. Bij de inrichting van de leefomgeving krijgt het opvangen van water volop de ruimte. Zo kunnen we schade door overstromingen bij hoosbuien beperken. In het landelijke gebied betekent de combinatie van wateropvang en het tegengaan van verdroging een herprofilering van de sloten en watergangen: minder diep maar breder met flauwe taluds. Door het ecologisch beheer van de sloten en de taluds krijgt de biodiversiteit volop kansen. Het netwerk van ecologische sloten maakt het landelijk gebied fraaier voor ommetjes en recreatie.

Groene daken houden water vast. Daarnaast verbeteren groene daken het klimaat. De nieuwe gemeente bevordert de aanleg van groene daken met een subsidie.

- We nemen maatregelen tegen wateroverlast, zoals ander waterbeheer buiten de bebouwde kom en wateropvangbeheer binnen de bebouwde kom.

Natuurnetwerk

Het is de afspraak het natuurnetwerk in 2027 af te ronden. Om dit voor elkaar te krijgen maakt de gemeente (een) bestemmingsplan(nen). Hierdoor is het mogelijk, als het niet lukt het natuurnetwerk op vrijwillige basis aan te leggen, onteigening als instrument in te zetten. In overleg en met hulp van het Groen Ontwikkelfonds Brabant maken we een groundbank en starten we kavelruilen om ons doel te bereiken.

- De natuurgebieden en de ecologische verbindingzones zijn in 2027 verworven en ingericht.

Grote grazers

Grote grazers zijn essentiële natuurbeheerders in het natuurgebied de Maashorst. Samen met de gebruikers van de Maashorst maken we afspraken zodat iedereen, zonder de ander te hinderen, volop kan genieten van dit mooie natuurgebied waar we trots op zijn.

- GroenLinks zet de grote grazers op een verantwoorde manier in als natuurbeheerders.

Landschap

Bouwwerken worden ingepast in de omgeving met erfbeplanting. Zandwegen houdt GroenLinks in stand.

- Het door natuurorganisaties ontwikkelde lokaal landschappelijk raamwerk maken we af.

Chemische bestrijdingsmiddelen

Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen moet omlaag. De gemeente stopt volledig met het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte. Aan inwoners wordt gevraagd ook in hun tuinen en huishoudens geen gebruik meer te maken van chemische bestrijdings- en schoonmaakmiddelen. Hiervoor zetten we voorlichting en voorlichtingsprojecten in.

- Met de tuincentra en overige winkels en ondernemingen maken we een convenant om de verkoop en gebruik van chemische bestrijdings- en schoonmaakmiddelen te beëindigen.

Landbouw

De grote vleesconsumptie in de wereld zorgt voor grote problemen. Mensen dienen meer vegetarisch en veel minder vlees te gaan eten. De gemeente gaat het vegetarisch eten stimuleren met allerlei gratis cursussen. Als het vegetarisch eten en koken bij steeds meer mensen bekend is neemt de vleesconsumptie af. De vleesproductie kan omlaag. De gemeente werkt welwillend mee met plannen van veehouders die willen stoppen met vlees- en melkproductie.

- GroenLinks streeft naar veehouderijbedrijven die grondgebonden zijn en groeien naar een biologische bedrijfsvoering. Kunstmestgebruik ontmoedigen we.

Beperken overlast

GroenLinks kijkt niet de andere kant op op de plekken waar inwoners last hebben van bedrijven. Klachten over geluidsoverlast door de F16 en de F35 dienen serieus te worden genomen. Als er geluidsoverlast is door vliegverkeer komt er een oplossing of het vliegen wordt beperkt. Het meten van de geluidsbelasting dient objectief te gebeuren.

- We zoeken per locatie naar de oorzaak van de overlast en maken met de betrokkenen een duidelijk actieplan om de overlastsituatie op te lossen.

Boa's

- Om zorgvuldig gebruik van onze mooie groene omgeving te stimuleren is begeleiding noodzakelijk. Hiervoor zetten we twee extra BOA's in.

Sport, cultuur en ontspanning

Bij het bevorderen van een gezonde leefstijl hoort sport, cultuur en ontspanning. Binnen onze nieuwe gemeente is een grote diversiteit aan sportverenigingen. Zij zijn sterk afhankelijk van de inzet van vele - maar steeds kleiner wordende groep - vrijwilligers. Gezamenlijk met hen brengen we kansen en knelpunten in beeld om ervoor te zorgen dat onze sportverenigingen hun diensten kunnen blijven bieden aan de inwoners. Ook voor cultuur heeft GroenLinks een warm hart. Muziek en kunst dragen bij aan een gezonde en creatieve ontwikkeling van onze kinderen waardoor ze in hun latere leven betere impulsen aan bedrijfsleven en economie kunnen bieden. Daarnaast bieden ze de inwoners

zoveel moois. Samen met de organisaties, kunstenaars en professionals in het vakgebied zoeken we hier ook naar de kansen en de knelpunten met als doel cultuur en muziek een prominente plek in de gemeenschap te geven.

- GroenLinks koestert de vele sportverenigingen en culturele instellingen waarbij de inwoners kunnen sporten, zich ontwikkelen en ontspannen.

Jongeren

Jongeren krijgen de begeleiding, de diensten en de kansen zich te ontplooien en waardevol te maken in de gemeenschap. De jongeren hebben de toekomst en zijn onmisbaar om de dorpen vitaal en levendig te houden. Investerings in jongeren verdienen zich dubbel en dwars terug.

- GroenLinks maakt samen met jongeren én professionals het jongerenbeleid.